

Stichting
Farm Friends
Nederland

Jaarverslag 2003

Tywert 17
8731 CM Wommels
www.farmfriends.nl

Voorwoord

Het is mij een bijzonder groot genoegen om u langs deze elektronische weg het eerste 'echte' jaarverslag van onze stichting aan te bieden. Een jaarverslag vol met zakelijke informatie en cijfers over wat er tot nog toe is bereikt en met een doorkijk naar de toekomst. Dit jaarverslag is ook een transparante weergave van hoe wij als stichting werken en hoe wij onze doelstelling 'praktische en directe hulp zonder onnodige procedures' proberen waar te maken.

Zoals velen van u weten zijn wij eind 2002 enthousiast van start gegaan. Er is veel werk verzet door alle bestuursleden, ieder op zijn/haar vakgebied. Met de hulp van Omrop Fryslân is er in 2003 een geweldige actie geweest, die nog steeds haar vruchten afwerpt. De eerste tientallen koeien zijn geplaatst, deze hebben afgekalfd en de melk wordt geleverd aan de zuivelfabriek. Dit levert het gezin een regelmatig inkomen, terwijl over het algemeen de terugbetaling prima op gang komt. Het bestuur van Farm Friends Tanzania begeleidt dat op een zeer goede wijze. We hebben daar alle vertrouwen in.

Op dit moment wordt er gekeken hoe het programma kan worden uitgebreid naar andere coöperaties. Het enthousiasme is groot en de naam Farm Friends ligt bij een ieder die werkzaam is binnen de melkveehouderij in Tanga regio, voor in de mond. De sector ziet dat het programma werkt en dat de afname van melk is gegarandeerd, tegen een goede prijs. Want dat is mede één van de sterke punten van het project; de versterking van andere private projecten in de regio.

Wij zijn blij met uw bijdrage en gaan enthousiast verder. De komende maanden hopen wij het project officieel te openen, samen met de mensen uit de regio. Het belooft een prachtige happening te worden, met als hoogtepunt, de aflevering van twintig koeien aan even zovele boeren. Wij houden u op de hoogte.

Wommels, april 2004

P. Bijman
voorzitter

Organisatie structuur

De Stichting Farm Friends is gevestigd in de gemeente Littenseradiel, is geregistreerd in Nederland onder de naam 'Farm Friends Nederland' en heeft een branche in Tanzania 'Farm Friends Tanzania'.

Farm Friends Nederland (FFN) bestaat uit minimaal drie bestuursleden. Het huidige bestuur bestaat uit de volgende personen:

- P.A. Bijman, voorzitter
- D. Kooijmans-de Jong, secretaris
- A. de Schiffart, penningmeester
- Y.S. van der Valk, algemeen adjunct
- M. Kooijmans, marketing en PR

De voorzitter, de heer P.A. Bijman was dit jaar volgens huishoudelijk reglement aftredend. Hij heeft zich voor een komende periode verbonden aan Farm Friends.

Alle bestuursleden voeren hun werkzaamheden pro Deo uit. Ook alle reis en verblijfkosten naar Tanzania worden hoofdelijk omgeslagen.

Op 26 juni 2003 is de eerste jaarvergadering gehouden in aanwezigheid van de Raad van Advies. Deze bestaat uit:

- S. Bruinsma-Jellema (mede namens begunstigers)
- H. Klijnstra (mede namens Distanz Invest)
- M. Wielinga-Bom (mede namens Frizania Invest)

Jaarlijks wordt er naast de jaarvergadering, een gezamenlijke informatie avond belegd met de leden Frizania Invest en Distanz Invest, twee stichtingen die een nauwe relatie hebben met het werk van Farm Friends. Begunstigden en belangstellenden worden op de hoogte gehouden door middel van een web-site, nieuwsbrief en andere PR-activiteiten.

Farm Friends Tanzania (FFT)

Tijdens het bezoek van een afvaardiging van FFN in maart 2003 aan Tanzania, is het bestuur van FFT voorlopig benoemd. Het bestuur bestaat uit minimaal drie personen. Het huidig voorlopige bestuur bestaat uit vijf personen:

- Mr. Malechela, chairman
- Mr. Pashua, treasurer
- Mr. Rashidi, member
- Mrs. Kandoro, member
- Mrs. Almasi, member

Lút Zijlstra is toegevoegd adviseur namens FFN.

Voor alle bestuursleden van FFT worden de reis- en verblijfkosten per vergadering volgens de bij de Tanzaniaanse overheid geldende 'travel- and allowances cost' vergoed. Voor de bemoeienis van Lút Zijlstra is een financiële regeling getroffen.

Er wordt gewerkt aan de officiële registratie van FFT in Tanzania als Non Governmental Organization (NGO).

Uitgangspunten voor de samenwerking met de al in Tanzania werkzame Friese organisaties Holland Dairy en Tanga Fresh

Voor Farm Friends is daarbij een aantal uitgangspunten van belang:

- De voor het project benodigde drachtige dieren zullen in principe door Farm Friends van Holland Dairy worden afgenomen, mits aan de voorwaarden van Farm Friends kan worden voldaan.
- De prijs per dier wordt in onderling overleg vastgesteld, zonder daarbij de ‘normale’ markt te verstoren.
- Prijs en voorwaarden waaronder de dieren worden geleverd moeten duidelijk zijn, terwijl levering door derden ook via een ‘open tender’ mogelijk moet zijn.
- De dieren worden geleverd aan de coöperatie, die een contract met de individuele farmer afsluit.
- De melk van de geleverde koe wordt afgeleverd aan Tanga Fresh, via de coöperatie. De coöperatie is verantwoordelijk voor de terugbetaling van het dier. Nadere condities worden vermeld in het reglement ‘terugbetalingcondities’.
- Hoewel het leveren van een bepaalde ‘kritische massa’ aan dieren binnen een coöperatie noodzakelijk is, zal steeds opnieuw de efficiency van de ‘hulp’ moeten worden geëvalueerd. Het zullen vooral de innovators binnen een coöperatie zijn die drachtige dieren kunnen ontvangen en er ook het maximale uit kunnen halen.
- Farm Friends houdt zich bezig met haar ‘core business’, fundraising en het financieren van projecten. Het uitvoeren van projecten is in principe een taak van derden.
- Voor herkenbaarheid en ‘aaibaarheid’ van Farm Friends is het noodzakelijk de activiteiten voorlopig op kleinschalige projecten te concentreren.

Financiën

Eigen inkomsten

Na het bezoek aan Tanzania in oktober 2002 heeft er rond de kerstdagen van 2002 een eerste actie plaatsgevonden onder het motto 'Geef met Kerst een koe'. De opbrengst van deze actie bedroeg enkele duizenden euro's.

In maart 2003 werd een tweede bezoek aan Tanga gebracht. Het hoofddoel van deze reis was het starten van de eerste projecten. De delegatie van FFN werd vergezeld door een team van Omrop Fryslân, wat resulteerde in een Tv-documentaire die werd uitgezonden op 16 juni 2003. Rondom deze uitzending is een grote actie op touw gezet. Spotjes op basis van de uitzending werden gedurende een maand uitgezonden door regionale omroepen. Er werd een mailing verstuurd aan 280 bedrijven en instellingen door Farm Friends, het COS in Leeuwarden mailde het eigen bestand, Lions- en Rotaryclubs en scholen werden via de mail benaderd.

Er kwam hierop niet alleen respons in de vorm van schenkingen, maar derden startten acties, zoals bijvoorbeeld inzamelingen rond verjaardagen, jubilea, sponsortochten en acties op scholen (AOC Leeuwarden en Heerenveen). Ook was er vraag naar meer informatie in de vorm van diverse lezingen en symposia.

Externe inkomsten

Naast de actie van juni 2003 is een aantal organisaties benaderd die zich bezig houdt met het financieren van goede doelen. Een eerste aanvraag via de kleine projecten pot (KPA) is inmiddels gehonoreerd (€ 25.000 + € 1.000 voorlichting).

Tevens is gehonoreerd een aanvraag bij de stichting 'De Oude Beuk'. Dit is een toezegging van € 35.000 verdeeld over de komende twee jaar.

Ook ligt er nog een aanvraag bij de stichting Doen, een stichting die initiatieven in ontwikkelingslanden ondersteunt. Hier zijn de gesprekken nog gaande. Tevens wordt geprobeerd om via een bank een belastingvrije spaarregeling op gang te brengen voor een z.g. 'lease-koe'. Spaarders kunnen van de rente van hun spaargeld een koe leasen, waarbij het bedrag door de overheid wordt verdubbeld.

Overhead en andere onkosten

Farm Friends Nederland probeert haar overheadkosten zo laag mogelijk te houden. Als algemeen uitgangspunt wordt aangehouden dat de 'overheadkosten' niet meer dan 5% van het budget mogen bedragen. Dat is ook de reden dat de bestuursleden van FFN geen onkostenvergoeding vragen. Natuurlijk zullen er voor promotionele doeleinden kosten worden gemaakt, maar ook deze zullen tot een minimum worden beperkt. Dit hele proces is in handen van de huidige marketing en PR man en wordt bewaakt door de penningmeester.

Tevens zijn er goede afspraken gemaakt met de bestuursleden van FFT omtrent onkostenvergoedingen. Voor de adviseur liggen de zaken iets anders. Hij heeft zijn werk in het adviseurschap van verschillende organisaties. Voor het werk verricht in relatie tot Farm Friends zijn er financiële afspraken gemaakt.

Revolving Fund

De terugbetaalde gelden worden door FFT beheerd in een z.g. Revolving Fund, onder supervisie van FFN. Deze gelden, kunnen weer worden ingezet bij de honorering van nieuwe projecten. Jaarlijks wordt door FFT rekening en verantwoording afgelegd aan FFN, door middel van een financieel overzicht. FFN op haar beurt verwerkt deze cijfers in het totale financiële overzicht ten behoeve van het jaarlijkse verslag omtrent haar financieel beheer.

Projecten

Kleinschalige projecten

De eerste projecten zijn uitgezet. De uitgezette koe heeft inmiddels gekalfd. De coöperatie zal een eigen regeling moeten maken, waarbij een deel van het melkgeld, zoals overeen gekomen met de boer, wordt ingehouden. Het bestuur van FFT zal hier controle en toezicht op moeten houden. De vraag naar koeien is groot binnen de betreffende coöperatie. Dit betekent dat, indien hier met het management van Holland Dairy afspraken over kunnen worden gemaakt, dit voorlopig de 'core business' zal zijn. Dit betekent echter niet dat er geen andere projecten opgepakt zullen worden. Juist wel, anders wordt het hele gebeuren te eenzijdig.

Andere projecten, zoals KI-uitrusting, transport middelen, een verkooppunt voor zaaizaad, pootgoed, bestrijdingsmiddelen en klein (melk)gereedschap, komen hier ook voor in aanmerking. Echter de melkkoe formule is een in opzet vrij gemakkelijke en voor alle partijen duidelijke formule. Voor andere projecten zal steeds goed worden bekeken of financiering van het project en terugbetaling door de ontvanger duidelijk zijn en ook goed kunnen worden uitgevoerd. In dit verband is het uitgewerkte projectformulier voor de aanvrager, misschien in aangepaste vorm, nog steeds een belangrijk instrument om op voorhand misverstanden te voorkomen. Hierin speelt de betreffende coöperatie en het bestuur van FFT een grote rol.

Samenwerking coöperaties

Na het bezoek in oktober 2002 aan Tanga, waarbij werd kennis genomen van de belangstelling van het bestuur van de coöperatie Madafco voor de werkzaamheden van Farm Friends, is door het bestuur van FFN besloten voorzichtig te beginnen met de coöperatie Madafco. De vraag naar koeien door leden van de coöperatie is inmiddels echter zodanig dat hier voorlopig ruim voldoende projecten weggezet kunnen worden. Daarbij is het van belang dat Farm Friends zich, vooral in de eerste jaren, op een afgebakend gebied met een herkenbare activiteit concentreert. Voor Maramba is een bepaalde 'kritische massa' nodig. Wel zal de 'kwaliteit' van de aanvrager steeds moeten zijn gewaarborgd om tot een substantiële verbetering van de kleinschalige veehouderij in het gebied te komen.

De werkzaamheden van Farm Friends zullen zich niet tot Madafco moeten beperken. Spoedig zullen ook andere coöperaties bij de samenwerking moeten worden betrokken. Er zijn in het gebied negen coöperaties aangesloten bij de overkoepelende organisatie, de TDCU. Dit zal tijdens een volgend bezoek aan Tanga een punt van overleg moeten zijn met het bestuur van FFT.

Grootschalige projecten

De doelstelling van FFN is het ondersteunen van de 'kleine' melkveehouderij sector in Tanzania. FFN en FFT houden zich vooral bezig met 'fund raising' en het financieren van kleinschalige projecten. Deze activiteiten hebben een grote herkenbaarheid en 'aaibaarheid' voor de (potentiële) donateurs. De vraag is echter of dit de enige manier is om de kleinschalige veehouderij sector te ondersteunen. Er komen vragen bij FFN van instellingen en stichtingen die de werkwijze van FFN onderschrijven en willen weten op welke wijze zij grootschalig onze stichting van dienst kunnen zijn.

Hoewel FFN zich duidelijk wil onderscheiden van anderen door de wijze waarop fundraising en het financieren van kleinschalige projecten wordt gedaan, zal het bestuur van FFN zich ook moeten beraden, of zij wil en op welke wijze zij kan participeren in grootschalige projecten. Te denken valt in dit verband aan een PSOM-project of een grootschalig project uit 'externe middelen', zaken die misschien een vrijwilligersorganisatie als FFN te boven gaan.

Jaarverslag 2003 van Farm Friends Tanzania

Het bestuur

Het bestuur van Farm Friends Tanzania (FFT) heeft er door middel van een rondschrijven en persoonlijke contacten voor gezorgd dat de opzet en de intentie van FFT bij de lokale autoriteiten bekend zijn. Tijdens de verslagperiode is de basis gelegd voor het veekrediet-programma 'kopa n'gombe, lipa maziwa'. Dit betekent 'Leen een koe en betaal met je melkgeld'.

Het bestuur van FFT heeft daarnaast veel energie moeten steken in de registratie van FFT als een Niet Gouvernementele Organisatie (NGO).

De registratie

De Tanzaniaanse overheid tracht wildgroei van NGO's te voorkomen en heeft daarom de registratie voorschriften verscherpt. Aanvankelijk was het gereputeerde accountants bedrijf *Ernst, Massawe and Young LTD* gevraagd om de registratie te verzorgen. Omdat persoonlijke opvolging van de procedure nodig bleek en omdat de regionale autoriteiten bij de procedure moeten worden ingeschakeld, heeft het FFT bestuur de coördinatie van de registratie als lokale NGO op zich genomen. Tegen het einde van de verslagperiode is de registratie zo goed als afgerond. Met goedkeuring van de lokale autoriteiten kon al wel een start worden gemaakt met de FFT activiteiten.

Het uitgangspunt

Het bestuur van FFT heeft als uitgangspunt om haar projecten zoveel mogelijk uit te voeren in coördinatie met bestaande melkveehouders co-operaties (9).

Het vee-krediet 'Kopa n'gombe, lipa maziwa'.

Een veehoud(st)er die de melkproductie wil uitbreiden kan voor een vee-krediet terecht bij zijn/haar melkveehouders co-operatie. De co-operatie betreft het krediet en de koeien van FFT; de veehouder die de krediet koe ontvangt betaalt terug door een inhouding op het melkgeld.

Tijdens de verslagperiode is de eerste ervaring met het veekrediet programma opgedaan met de melkveehouders co-operatie MADAFCO in Maramba.

Aantal verstrekte krediet koeien: 21

Krediet koeien verstrekt aan 1-koe bedrijven: 13.

Krediet koeien verstrekt aan meer-koe bedrijven: 8

De dagelijkse melkinname bij de co-operatie MADAFCO is in de verslag periode gestegen met ruim 200 liter.

FFT heeft het krediet uitgifte beleid van MADAFCO geëvalueerd. Op twee van de eenentwintig bedrijven die een koe ontvingen, werd het management als onvoldoende beschouwd. MADAFCO heeft bij een van deze bedrijven de koe terug gevorderd en aan het tweede bedrijf een ultimatum gesteld. FFT was tevreden over het management op de resterende negentien bedrijven.

De K.I.

FFT heeft twee mensen uit Maramba opgeleid tot inseminator. De opleiding wordt verzorgd door het National Artificial Insemination Centre in Arusha.

Vanwege een tekort aan fokstieren in Maramba kampen de co-operatie leden met een reproductie probleem bij het melkvee. K.I. kan een uitweg bieden.

Een inseminator is bij een verkeersongeluk om het leven gekomen.

In Maramba zijn tot nu toe 88 koeien geïnsemineerd. De eerste kalveren die daar nu van geboren worden motiveren meer veehouders om van de KI-dienst gebruik te maken. FFT heeft de KI materialen (stikstof vat, microscoop, pistolet etc) beschikbaar gesteld; de KI-dienst zelf is kostendekkend door de bijdrage van de gebruikers.

Aanzet kruising programma

FFT is in contact getreden met traditionele veehouders die kuddes lokale zebu koeien grazen op de verder van Maramba gelegen vlaktes. De lokale zebu koe is bestand tegen de harde tropische omstandigheden en heeft een immuniteit opgebouwd tegen een aantal ziektes. De zebu koe geeft weinig melk, gemiddeld 200 liter per lactatie.

Door de zebu koe te insemineren met sperma van een Friese stier ontstaat een kruising product. Deze half Friese en half lokale koe is geschikt voor melkproductie en kan gemiddeld 2500 liter melk per lactatie produceren onder intensiever management.

FFT is in gesprek met de eigenaren van de zebu kudde. Door middel van excursies worden de eigenaren van de zebu kudde vertrouwd gemaakt met de technische mogelijkheden. De stap van traditionele veefokkerij met het gebruik van stieren naar het gebruik van K.I. heeft tamelijk grote (logistieke) consequenties. De mogelijkheid om een aantal zebu koeien te insemineren met Friese stieren wordt van alle kanten bekeken. Als de gezamenlijke conclusie luidt dat de voordelen van KI opwegen tegen de nadelen, dan zal een kruising proef met minimaal honderd zebu koeien van start gaan. Alle betrokkenen moeten vertrouwen in dit project hebben, haast is beslist niet geboden.

De andere co-operaties

FFT heeft de andere co-operaties voorgelicht over de mogelijkheden die FFT heeft op het gebied van vee-krediet en andere zaken. Stapsgewijs worden meer co-operaties bij de FFT activiteiten betrokken.

Financieel overzicht 2003

In 2003 bedroegen de ontvangen en toegezegde bijdragen	€ 68.442
Hiervan zal worden besteed aan het "Project 100 + 3 koeien"	€ 58.367

Beschikbaar voor andere uitgaven	€ 10.075
Hiervan werd besteed aan:	
- Voorlichting/promotie 'Project 100 + 3 koeien'	€ 1.942
- Schenkingsrecht	€ 550
- Overige kosten	€ 327
- Totaalkosten Farm Friends Nederland	€ 2.819
- Bestuur en adviseur	€ 1.419
- Registratie	€ 700
- Overige kosten	€ 232
- Totaalkosten Farm Friends Tanzania	€ 2.351
- K.I. materiaal en opleiding inseminatoren	€ 3.635
- "Kerstkoe"	€ 484

	€ 9.289

Toegevoegd aan het vrij besteedbaar vermogen	€ 786
Project 100 + 3 koeien	
Beschikbaar uit ontvangen en toegezegde bijdragen	€ 58.367
Aankoop 20 koeien	€ 8.200
Beschikbaar per 31 december 2003	€ 50.167

Voor meer informatie wordt verwezen naar het jaarverslag 2003.

